

Kādas būs Līvānos ražotās mājas?

Pašlaik projektēšanas organizācijas strādā pie dzīvojamo māju pilnveidošanas laukos. Vispusīgi tiek studētas kultūras un sadzīves pieprasījuma, iedzīvotāju labklājības pieauguma, sadzīves un darba apstākļu, materiāli tehniskās bāzes, problēmas un šo apstākļu izmaiņas tendences.

Pēdējos gados ievērojami plašinājušies lauku dzīvokļu tradicionālā tipa — viendzīvokļa māju ar piemājas zemi projektēšana. Viendzīvokļa mājai, kas ir brīvīvēlīga kā plānošanā, tā konstrukcijā, var būt vajrāki risinājumi.

Lai nodrošinātu industriālās bāzes viendzīvokļa māju ražošanā attīstību, kas sekmēs lauku iedzīvotāju parcelēšanu no viensētām uz ciematiem, Latvijas PSR Ministru Padome pieņēma lēmumu par eksperimentālā māju celtniecības kombināta būvniecību Līvānos 1975. — 1977. gadā. Šis uzņēmums izlaidis koka skaidu plates un saliekamās mājas uz komplektās importa iekārtas bāzes. Poļu firmas «Polimeks-Cekop» piesūtītā iekārta paredzēta koka skaidu plašu ražošanai, zviēdru firmas «Čers Mašiner» iekārta — pilnīgi gatavu namu elementu izgatavošanai: sienu ar ārējo un iekšējo apdari, elektropārvades ierīkošanai, logu un durvju krāsošanai un iestīklošanai, sienas skapju iemontēšanai, vannas istabas ierīkošanai ar sanitāri tehnisko iekārtu u. c.

Kombinātā izgatavoto māju elementu pakāpe būs tāda, ka uz sagatavotiem pamatiem namu varēs samontēt vienas darba dienas laikā.

Māju celtniecībai no gataviem elementiem piemīt arī virkne citu priekšrocību. Viena no tām ir, ka elementu izgatavošana

nav atkarīga no klimatiskajiem apstākļiem — darbs tiek veikts nevis atklātā celtniecības laukumā, bet siltos, ērtos korpusos ar augstu automatizācijas līmeni. Tehnoloģija ļauj izgatavot sienu elementus un pārsegumus dažādos izmēros līdz 11 metru garumā, pielietojot dažādu apdares materiālu. Iespējams veikt daudzveidīgu arhitektonisko risinājumu.

Ārējās sienas ir salīmētas no divām koka skaidu plātēm (katra 12 milimetru bieza), kurām pa vidu ir karkass no tā paša materiāla. Par siltumizolāciju kalpo 120 milimetru biežais minerālvates slānis, kas atrodas starp plātēm. Fasādes apdarei paredzētas krāsotas azbocementa plāksnes vai speciāls sintētiskais slānis uz skaidu plašu ārējās virspuses. Iekšējās sienas un pārseguma elementi ir analogiskas konstrukcijas, tikai bez siltumizolācijas.

Namu celtniecības kombināta ražošanas programma ir 2000 māju gadā ar vienlaicīgu logu, durvju un iebūvēto mēbeļu ražošanu. Vidējā katras mājas kopplatība būs līdz 100 m², orientējošā projektētā pašizmaksa — 90 rubļu par 1 m² lietderīgās platības. Mājas vērtība (plakanvirsmas vai divlaidu), istabu skaits, pielietotā apdares materiāla u. c.

Lai Līvānu eksperimentālais māju celtniecības kombināts varētu dot lauku iedzīvotājiem pilnīgi gatavas un iekārtotas mājas, nepieciešams atrisināt veselu kompleksu dažādu jautājumu. Projekti paredz dažādu pēc lieluma māju platību un plānošanu, istabu skaitu, iespēju piebūvēt mansardu, dažādu jumtu formu, apdari un komplektāciju. Projektējot nepiecie-

šams panākt atsevišķu elementu savstarpēju aizvietošanu, lai ar minimālu elementu skaitu panāktu visus nepieciešamos māju variantus.

Institūts «Latniestroiteļstvo» veic nepieciešamo darbu saliekamo māju no koka skaidu plātēm konstrukcijas izpētē, konstrukciju tehniskā raksturojuma noteikšanā, izdibina faktorus, kas ietekmē konstrukciju mūžu ekspluatācijas apstākļos. Projekti paredz saliekamo māju pieslēgšanu ciematu maģistrālajam siltuma tīklam vai apkuri no individuālā katla un ūdens apgādes pieslēgšanu no akas. Individuālie māju apkures katli darbosies ar šķidro degvielu.

Mājas būs apgādātas ar kombinātā izgatavotajām virtuves mēbelēm un skapjiem, ko iebūvēs sienās. Tiek risināts jautājums par virtuves mēbeļu komplektēšanu ar pulksteni un taimeru, iekārtas dvieļu žāvēšanai ierīkošanu u. c.

Latvijas PSR Ministru Padome, nolūkā saisināt Līvānu eksperimentālā māju celtniecības kombināta būvi, bija pieņēmusi lēmumu par sagatavošanas darbu veikšanu 3,3 miljonu rubļu kopsummā līdz tehniskā projekta apstiprināšanai. Tālākais darbs norit darba rasējumu saņemšanas iespēju robežās.

Pasūtītājs — topošā Līvānu eksperimentālā māju celtniecības kombināta direkcija — un ģenerālais uzņēmējs — Līvānu pārvietojamā mehanizētā kolonna — dara visu savā kolektīva locekļu mobilizēšanā godpilnā, bet sarežģītā uzdevuma izpildei — kombināta celtniecībai.

P. RIZGA,

topošā Līvānu eksperimentālā māju celtniecības kombināta direktors